

1763, 24
430

PROCANCELLARIVS

D. ADRIANVS STEGER

POT. POLONIARVM REGI ET ELECT. SAXONIAE
A CONSIL. AVL. SVPR. CVRIAE PROVINC. CONSIST. ECCLES.
IVDIC. MARCH. INFER. LVSAT. AC ORD. ICTORVM ASSESSOR
ET CIVITATIS LIPSIENSIS SENATOR

AEDILITIVS

DE

GENVINA LAVDEMII FEVDALIS ORIGINE

QVAEDAM PRAEFATVS

SVM MOS

IN VTROQVE IVRE HONORES

PRAECLARISSIMO CANDIDATO

CHRISTIANO ALBINO ZAHNIO

WVRZENSI

DIE VII. IVL. MDCCLXIII.

CONFERENDOS

INDICIT.

42

PROVINCIALIARIVS

D. ADRIANVS STEGER

POT. TOLONARVM REGI ET ELECT. SAXONIAE

ET CANTONVM SVVETICORVM REGI

ET CANTONVM HELVETICORVM REGI

ADHUC

GENVINA LAVDABILITATIS ORIGINIS

ORATIONE

IN VITROQUE IVRE HONORES

CHRESTIANO ALIQUO ANNO

IN VITROQUE IVRE HONORES

CHRESTIANO ALIQUO ANNO

CHRESTIANO ALIQUO ANNO

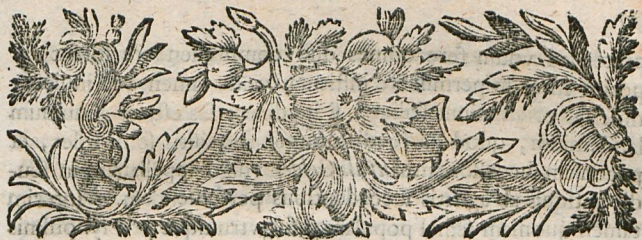
CHRESTIANO ALIQUO ANNO

CHRESTIANO ALIQUO ANNO

CHRESTIANO ALIQUO ANNO

CHRESTIANO ALIQUO ANNO

Si villa equidem est disciplina, quae permulta continet instituta, quorum origines ac primaeuæ rationes sunt perobscurae, incertae multisque difficultatibus obnoxiae, feudalis certe ingentem eiusmodi institutorum numerum exhibere valet. De ipsa siquidem feudorum origine, quot sane non deprehenduntur eruditorum sententiae? Quem quaeso latent controuersae simultaneae inuestiturae origines? Ministerialium primordia numne carent omni dubio? Et facili quidem labore vel sexcenta alia eiusmodi instituta in medium proferre possem, si praesentis disquisitionis ratio id permittere videretur. Vel vnicum enim, quod iamiam penitus paulo eruere animus est, argumentum, asserti mei veritatem abunde satis, spero, comprobabit, *Doctrina nimirum de genuino laudemii feudalis ortu*. Plures equidem de laudemio tam generatim, quam de ipsius origine, speciatim, sunt commentati, quos, pro potiori parte, recenset *Bibliotheca Realis Iuridica Lippeniana* edit. Lips. recentiss. Tom. I. pag. 802. sq. Sed illius ortum vel plane non attigerunt, vel debito sane modo haud explicarunt. Ante omnia autem et hic quaedam veniunt praemouenda. Nimirum sub communi laudemii nomine iuris feudalis inter-

IV

pretes ad vnum fere omnes duo comprehendere solent vel potius inter se permiscere instituta, valde tamen a se inuicem diuersa, originarium scilicet, si ita dicere fas est, et genuinum laudemium, quod de feudis nouiter acquisitis solui solet, et pecuniam successoriam *Anfals Gelder* vulgo appellatam, in feudis antiquis ab agnatis succedentibus persoluendam. Interim tamen quoniam semel popularis vsus vtrumque pro synonymis reputat cedendum et hic ipsi videtur. Porro laudemium quoque appellatur *releuium*, ac inprimis occurrit in consuetudinibus feudorum Galliae, diciturque *releuamentum*, item *Relief* vel *Rachat*, quoniam feudum, quod in domini potestatem recidit, releuare i. e. redimere tenentur haeredes. Differre autem releuium a laudemio contendit SCHILTER de *Bonis laudemialibus* §. 52, perhibens, releuium tantum ab haeredibus, laudemium contra praecipue a primo acquirente solui. Nobis autem videtur *releuium*, quod fusius illustrat CLAVDIUS FAQVET DE LIVONIERE *Traité de Fiefs* Lib. IV. esse peculiare Galliae institutum, ad Germaniam plane non spectans, ac nunquam in patria nostra obtinuisse. Nec sicco denique pede praetereundum censemus, laudemium vulgo diuidi solere in feudale et allodiale, et prius rursus in maius et minus seu taxam clientelarem. Nobis autem in praesenti sermo tantum erit de laudemio feudali maiori eiusque ortu. Hinc ne extra oleas vagari videamur, quaestionem etiam num laudemium feudale allodiali sit antiquius? praetermittere cogimur. In eruendis autem laudemii feudalis maioris primordiis, ita versabimur, vt primum varias non de vocis solum deriuatione, sed et ipsius rei origine adducamus eruditorum opiniones, dein vero genuinum eius fontem indicemus.

Ad diuersas itaque quod attinet Doctorum feudalium sententias, de vera vocis laudemii compositione et significatione, nonnulli illud a vocibus olim in aetate barbara vsitatis, *laus*, *los*, descendere ac ab initio *lausdemium*, vel *losdemium*, dictum

dictum afferunt, vnde dein successu temporis laudemium euaferit. Vocem contra *laus* a laudando deducunt, quod in medio seu barbaro aeuo consentire, approbare, significauit. Testatur hoc charta quaedam d. a. 1125. apud GVICHENON in *Bibl. Sebus.* Cent. I. n. 10. p. 46. edit. HOFFMANNI, *laudante simulque confirmante Stephano Comite Bononiensi - - qui et hoc donum laudauit et confirmauit, praesentibus multis.* Vocabulum autem *laus* consensum, approbationem indicare, patet e documento quodam d. a. 1174. ap. COLVMBVM citatum a du FRESNE in *Glossario vocum medicae et infimae aetatis latino*: h. v. *Hanc vero permutationem Comes Willelmus dicebat non valere, quoniam facta erat sine sua laude et voluntate.* Sed haec quidem laudemii deriuatio vel ideo album merere calculum haud videtur, quoniam naturae ac indoli laudemii repugnare videtur. Allatae siquidem voces consensum quidem, non vero solutionem quandam pro consensu praestandam declarant. Alii itaque verbo *laudare* aliam adscribunt notionem, afferuntque eam quoque notare idem ac tradere. Prouocant ideo ad chartam quandam d. a. 1281. ap. CVICHENON l. c. n. 5. p. 36. quae sequuntur, exhibentem verba: *Pro remedio animae meae - - dono et laudo Deo et B. Mariae - - et Durbonensibus fratribus - - pasqua animalibus eorum,* nec non ad aliam de an. 1150. apud RUFFIVM in *Comit. Prou.* p. 133. vbi deprehenduntur haec: *Facta est haec laus siue concessio in claustro S. Marii,* et rursus ad aliam apud GVICHENON in *Bibl. Sebus.* Cent. I. n. 95. p. 173. edit. HOFFMANNI speciatimque ad verba: *Tibi - - titulo donationis concedo, laudo - - propter hanc donationem et laudemium habuimus a te vndecim millia solidorum Melgonensium.* Exinde igitur conuincunt vocabula *laudare* et *laus* idem denotare ac inuestire, inuestitura. Nonnulli porro laudemii vocem a vocabulo *laufe* censum olim indicante deducunt, ac *laufemium* ab initio dein laudemium scriptum perhibent. Verbum nimirum *laufe* censum

sum indicare, patet e charta Ildefonsi Comitis Tholofani d. a. 1444. apud CATELLVM in *Hist. Occitan.* p. 324. verbis his: *Carbonellus frater habeat de laboratoribus suis censum, qui vulgo vocatur lause.* Et in lingua Anglica adhuc in usu est haec loquendi formula *pag seot and lot*, i. e. censum et alia onera soluere, quae in lingua Gallica dicuntur *lods et venter*. In Heluetica vero *Lod* vel *Lot*, prout in primis monstrat *Perill. Lib. Baro* de SENCKENBERG in *Epistola* ad Fratrem p. 8. e STANIANS *Etat de Suisse* p. 198. *Il y a dans ce canton un autre charge en usage, que l'on nomme le LOD ou le LOT. Elle monte à la sixieme partie de la valeur entiere des biens de terre qu'à chaque fois l'acheteur est obligé de payer au Souverain.* Prouocant denique ad KERONEM, ubi vocabulum *looth* vel *loth* mercedem, vel remunerationem notat, indeque descendere volunt Germanorum *Lohn*. Fufius haec omnia persequitur *Celeb. Dn. de BYRI* in *Erläuterung des in Teutschland üblichen Lohn Rechts* T. I. p. 865. sq. Diuersam certo modo ab his omnibus sententiam fouet *ILL. ESTOR* in *Diss. de Ordinibus regni a laudemio pecuniaque successoria immunibus*, perhibens a voce Germanica *Leut* homo alteri subiectus, enatum *leudesamium* i. e. munus seruitium, indeque *leudemium* *das Leutgeld*, laudemium dein scriptum. Prouocat ideo ad *B. IO. GEO. WACHTERI* *Glossarium Germanicum* col. 915. *FRID. LINDENBROGII* *Glossarium* Codici LL. Antiqu. Germ. subiectum p. 1423. Huic sententiae ad stipulatus *Dissertation sur la conquête de la Bourgogne par les fils de Clouis Premier* pag. 41. inquit: *C'est de ce mot (leudes) qu'est venu celui de Leudesamium, qui signifie proprement le serment et quelques fois le service, que des Vassaux, ou des sujets doivent à leur Prince.* Nouissime tandem *consultiss. et excellent. HOMMELIVS* Iun. Collega noster amantissimus, in Praelectionibus suis Academicis ad *B. III. MASCOVII* librum de Iure Feudorum in Imperio pag. 239. laudemii vocabulum

bulum a Germanorum *lösen* deducere sustinuit, monstrans adhuc hodie in Saxonia inferiori loco *lösen* et *los* dici *loten* ac *lot*. Ab hoc itaque vocabulo coniiicit lothemium compositum. Ast *lösen* vel *loten*, *los* aut *lot* non redimere nec redemptionem, sed potius fortiri, vel fortitionem significant. Quum autem *lösen* et *loten*, *Lösegeld* et *los* vel *lot* diuersa plane sint vocabula, dubiam omnino reddere videtur haec diuersitas hanc deriuationem. Vrgetur quidem porro, adductam laudemii deductionem cum natura rei accurate conuenire, nihil aliud enim esse laudemium, quam pecuniam, qua agnati feudum ad se deuolutum quasi redimunt. Verum hoc quidem est. Ast de vna saltem laudemii specie, quam vulgo *Anfals Gelder* appellare solent, locum inuenit. His omnibus nostram nunc etiam subiicere coniecturam, nostrarum ducimus partium, sed non nisi coniecturam, aliorum relicturi iudicio, num aliquem probabilitatis gradum mereatur nec ne. A laudo nimirum ortum laudemium, a veritate quidem, non adeo alienum nobis videtur. Laudum siquidem in medio speciatim vt aiunt aeuo, idem denotasse ac arbitrium, omnibus factis notum est ac perspectum. E genuina autem laudemii proprii origine infra patebit, in munere constituisse a libera vassalli voluntate eiusque arbitrio profecto. Generatim autem in eruendis vocum originibus ac deriuationibus nihil certi definire licet, quoniam genuini deficiunt decisionum fontes.

Laudemii vocabuli vim ac compositionem excipit ipsius rei ortus ac progressus. In quo quidem constituendo mirum, quantum iterum variant Iuris Feudalis Interpretes ac Doctores. Non omnes autem recensere animus est eruditorum, desuper opiniones, vel potius coniecturas; longum enim hoc nimis foret, sed celebriorum solum et inprimis recentiorum. Eorum autem agmen ducat *Perill. lib. Baro de SENCKENBERG in primis lineis iuris feudalis*, Part. II. c. X. §. 258. de laudemii origine ita disserens: *Et dubii nihil alit olim huiusmodi praesta-*

praestationum (laudemialium scilicet) nullam interuenisse, sed Iuris Consultis ab argumento Emphyteuseos in Ius Feudale oborto quasi collo fuisse raptas. In Gallia non prius debere coepit, quam feuda fierent patrimonialia, nec tamen omnibus adhaeret, vnde haec species, vbi exigitur, vocatur *fief de profit*, SALVAMG des *Fiefs* p. 18. sq. Similem ex parte sententiam fouet Dn. IGNAT. CHRISTOPH LORBER A STOERCHEN in Diss. cui titulus: *De Coherede fundum Emphyteuticum, vel censiticum laudemialem in solidum accipiente, ad laudemium detracta sua rata, soluendum vel maxime obligato, von Hinausgabs-Handlohn* §. 17. pag. 41. vbi quidem, *Enimvero*, inquit, *in feudis olim ignorabantur (laudemia) quia autem praedita occasio contigit* (ius scilicet, ex mente ipsius, domini directi, mortuo vasallo, ex re sua fructus percipiendi, donec praedium alii vasallo fuerit collatum, quod quidem ius, licet feuda dein euaserint haereditaria, intuitu agnatorum et collateralium remanserit, vnde in compensationem eiusmodi fructuum certa pecuniae summa, laudemium dicta, fuerit soluta) *laudemialia feuda huc vel illuc inualescebant*. Laudemiorum porro primordia ab annuis donis a proceribus suis Francorum regibus offerri solitis, repetit Ill. IO. GEO. ESTOR, in Dissertatione supra laudata pag. 37. sq. §. 21. sq. Annua autem haec dona olim regibus Francorum, speciatim stirpis Merouingicae, a suis oblata fusius describit HADRIANVS VALESIVS *Reurum Franc.* Libr. XXIII, pag. 390. *Illustriissimus Comes de BüNAV* in aeterno opere *der Teutschen Kayser und Reichs Historie* Part. II. pag. 329. HERTIYS in Notitia Veteris Francorum Regni Cap. V. §. III. pag. 577. B. IOH. GOTTL. HEINECCIYS in Elem. Iur. Germ. Tom. I. Lib. II. Tit. IV. §. 118. pag. 458. laudemiorum origines ita exponit: *Id tantum obseruamus, eos quoque, qui inuestituram acceperunt, dominis praestare solitos varias res, tanquam reghostimentum factae inuestiturae, veluti conuiuium laudum, vel par calcarium vel chiroteca-*

rotecarum, vel falconum, item canes venaticos, caponem, corniculum venatorium, pavonem saginatum, vini modium, enssem, equum. Quae res, quas sibi in prima inuestitura stipulari solebant domini, postea certa pecunia aestimatae, originem dederunt laudemijis. Eandem amplexus est opinionem B. Ill. MASCOVIVS, in Libro de Iure Feudorum in Imperio Cap. VII. §. 29. edit. recent. Laudemium enim, inquit, feudale videtur originem habere ab antiquo more, quid praestandi domino pro novo beneficio. Singularem autem prorsus de laudemiorum ortu in medium protulit sententiam, Dn. IO. ERN. SCHROETER in peculiari Commentatione Iur. Feud. de Origine laudemiorum apud Germanos, Erlangae 1744. 4. et simul cum LVCAE BECKMANNI Disputatione de Laudemijis recusa Ienae 1747. 4. Postquam enim e TACITO de Mor. Germ. monstravit, nullam alicuius momenti rem apud maiores nostros, nisi hilari conuiuio, fuisse pertractatam speciatim docente HEINECCIO l. c. §. LXXVIII. p. 428. nullum traditionis actum sine symposio vel vini aut patrii potus haustu. Hinc (pergit) facile perspectu est, etiam vasallis seu bonorum censiticorum possessoribus incubuisse, dominum in solenni traditione seu inuestitura feudi aut censitici boni, hilari excipere conuiuio. Mutatis deinde hisce Germanorum moribus, hoc conuiuium, quo in solenni quacunque traditione, tradentes excipiendi erant, mutatum est in certas alias res, et hae deinde in pecuniae certam summam, dictam der Weinkauff. Atque hanc summam etiam Vasalli et praediorum censiticorum possessores soluere tenebantur, quotiescunque inuestirentur a dominis. Atque sub hac scilicet Weinkauff, vel Winkoff, denominatione laudemium diu adhuc Germanis venit. Sic enim alia exempla vt taceam, legimus in Iure Colonario Osnabr. Cap. IV. §. XXII. ap. POTTGIESSER de statu Seruorum Lib. V. c. II. §. XXIX. pag. 861. sq. quod foemina nupta colonario cuidam: sich muss eigen geben und den Weinkauff bezahlen. Vbi per vocabulum Weinkauff nihil aliud

B

denota-

denotatur, quam laudemium. Ast quae a B. HEINECCIO traduntur, omni probatione prorsus destituta leguntur. Et quis est, qui non e vestigio statim sole meridiano clarius perspiciat, ea etiam, quae Dn. SCHROETERY S in scenam protulit partim idoneo destitui fundamento, partim non satis probata. Qua de causa, nostro quidem iudicio vtraque haec opinio non facile assensum inueniet. LORBERI autem a STOERCHEN tandem assertionem accuratius definire ac probationibus firmare sustinuit nouissime supra laudatus amantissimus Collega noster Dn. D. HOMMELIYS Iun. l. c. p. 245. Ante omnia nimirum probare conatur, domino directo competiisse ius, mortuo Vasallo, feudum per annum sibi vindicandi eiusque fructus percipiendi. Probationis summa haec est secundum scilicet *Ius Prouinciale Alemannicum* cap. XVI. et *Feudale Saxon.* cap. LXXV. Imperator olim necesse habuit feuda vexilli per annum tantum retinendi, et dein aliis iterum conferendi. Prouocat ideo ad loca diuersa et quidem *Extrait des Ordonances de S. Louis de l'an. 1270.* cap. 185. ap. PERILL. L. B. de SENCKENBERG in *Corp. Iur. Feud.* pag. 482, nec non e *Staturis Monasteriensibus* ac denique ad *Glossam* cap. 25. *Iur. Feud. Saxon.* Ast pace *Consultrissimi* VIRI ante omnia generatim circa iura, e quibus, modo memorata loca sunt desumpta, monere liceat, conscripta et edita tunc demum illa fuisse, quum laudemia iam essent in vsu. Ad monstrandum igitur eorum ortum parum aut nihil plane conducere videntur. Dein quoque pro potiori parte solum probant domino directo non licuisse feuda ipsi aperta in totum sibi vindicandi et retinendi, sed necesse habuisse illa, post annum, rursus aliis conferendi, non vero indicant, eum in finem semper per annum feuda aperta retinendi ius competiisse domino, quo necessario fructus primi anni ex illis percipere potuerit. Qua de causa ex hoc more, meo quidem iudicio ad laudemium nulla valet consequentia. Idem enim nobis videtur ac si hodie aliquis ex

eo probare vellet, in ducatu Megapolitano obtinere laudemia, quoniam duces quoque obligati sunt, de feudis ipsis apertis alios iterum, intra certum tempus inuestiendi. Hanc autem illationem minime valere, vnus quisque facile perspiciet. Eandem enim legem, quae ideo in Megapoli obtinet, clare inprimis satis indicat locus de statutis Monasteriensibus allatus. Porro ad feuda potissimum quod attinet vexilli, cum illis coniuncta erant regni officia, quae sua natura non facile vltra annum vacare poterant. Ordinatio contra *Ludouici Sancti Regis Galliae* vnquam in Germania obligandi vim obtinuisse, nusquam memoratur. E glossa etiam Iuris Saxonici prorsus nihil, ad firmandam hanc sententiam, conicere licet. Nec denique consuetudo illaque non vniuersalis quidem, feuda oblata per annum retinendi ad laudemium trahi valet. Si adeoque genuino destituta est fundamento haec assertio, vt reuera esse, quae contra illam huc vsque disputauim, abunde satis docere valeat; corruunt quoque exinde formatae de laudemii origine conclusiones, licet, si vel maxime veram quoque esse largiri vellemus, nec tamen exinde laudemium sequi, dilucide satis nemo facile perspiciere poterit.

Adductis igitur potioribus aliorum, quos reperire licuit de laudemii natalibus, coniecturis, nostram quoque, eamque, vt credimus, genuinam subiicere ac debitis firmare probationibus nostrarum nunc erit partium. Duplicem nimirum laudemii ortum, pro duplici laudemii specie supra memorata statuendum existimamus, vnum scilicet circa feuda noua, alterum contra circa successorem collateralium in feudis. Et quoniam prima laudemii species antiquior omnino posteriore videtur, de illius natalibus prius quoque agere est animus, ac postea alterius quoque ortum monstrabimus. Duplici autem fonte et hoc manasse laudemium clarius docebunt, quae sequuntur. Notum scilicet est omnibusque satis perspectum, feuda, ab vltimis suis primordiis salaria veluti fuisse officiorum militarium ac dein et

ciuiliū, adeoque neminem feudum diutius, quam officium
 possidere potuisse. Antiquam porro quamuis maxime prauam
 in historiārum monumentis deprehendimus consuetudinem,
 officia pecuniae solutione sibi comparandi ac veluti coemendi.
 Ita enim iam LAMBERTVS SCHAFFNABVRGENSIS ad
 an. MLXIII. sub Henrico IV. Imp. de Alberto Bremensi Archiep.
 et Werenhero Comite, qui summa apud Imp. Henricum modo
 citatum florebat gratia, inter multa alia pessima facta refert.
Ab episcopatus et abbatiæ, ab his quidquid ecclesiasticarum, quid-
quid secularium dignitatum est, emebatur. Et sub Henrico V.
 Imp. MONACH. PEGAV. ad an. III7. de Viperto, Celeberrimo
 illo Comite Groicensi, memorat: *et Marchia Luzensi ab*
eo (Imp. Henr. V.) insigniretur, promissis 3000. talentorum ex-
orauit. Hinc sine dubio sensim paulatimque factum, quod nul-
 lum officium et cum eo coniunctum feudum sine munere quo-
 dam obtineri potuerit. Immo facili quidem labore coniciere
 quoque licet, et filios ipsos, quo paterna officia et cum iis con-
 iuncta feuda eo facilius consequerentur, dona obtulisse. Ex
 hoc igitur more per munera consequendi officia ac simul cum
 illis feuda, enatam postea generalem consuetudinem, pro qua-
 uis noua inuestitura domino, in signum grati animi, donum ali-
 quod offerendi, nemo est, qui non vestigia statim perspicere
 valeat. Nec vllum etiam fore omnium, qui accuratius haec
 animo secum perpenderit, iudicamus, cui non statim pateat ex
 his muneribus, quae ab initio erant arbitraria et spontaneo of-
 ferebantur motu, necessitatem tandem quandam enatam, pro
 quauis feudi noui concessione summam quandam loco mune-
 rum antea oblatorum, sub laudemii nomine persoluendi. Ac
 licet ab initio sine dubio de iis solum feudis laudemia fuerunt
 soluta, quae a mera profecta sunt domini gratia, postea tamen
 facili quoque modo ad feuda per emtionem, venditionem, ex-
 pectatiuam aut abusuam inuestituram, acquisita extendi potue-
 runt, vti reuera fuerunt extensa. Quo autem temporis mo-
 mento

mento hoc acciderit, ob monumentorum defectum, tam accurate non licet definire. E solennibus denique pactis eiusmodi laudemia, fuisse exorta, clarissimum praebet exemplum ducatus Mediolanensis. Quum enim in celeberrimo illo foedere *Plevis* d. XXII. Sept. 1504. inter Maximilianum I. Imp. et Ludouicum XII. Galliae regem inito, Imperator promitteret Ludouicum de modo citato ducatu Mediolanensi inuestiendi, Rex sese obligauit, Imperatori, pro inuestitura sexaginta aureorum nummorum Rhenensium millia statim et totidem post sex menses persoluendi ac insuper singulis annis, ad natalem seruatoris nostri diem, bina aurea calcaria, prout inter plures alios fuisse satis monstrat B. STRVV. in *Corpore Hist. Germanicae* pag. 948. §. XXII. Monstratis itaque, quantum fieri potuit, probabili satis ratione, laudemiorum circa feuda noua primordiis, sequitur, vt nunc etiam persequamur, quando altera laudemii species, quam *Anfals Gelder* vulgo solent appellare, et qua quidem occasione, in imperio nostro eualescere coeperit. Ita neminem facile fugiet, in feudis, ex quo haereditaria euaserunt, descendentes solum ad successionem fuisse admissos. Mortuo itaque absque illis Vafallo, si vel maxime fratrem, aut alios agnatos relinqueret, ad dominum nihilofecius relictum deuoluebatur feudum. Hinc si defuncti fratres vel agnati feudum domino relinquere aut permittere nollent, ne in alias plane manus perueniret, redimere illud certa quadam pecuniae summa tenebantur. Aserti huius veritatem abunde satis comprobant inter innumera prorsus alia duo inprimis clarissima exempla, petita ex historia Serenissimorum Maiorum Augustae gentis Saxonicae. Ita Dedo Pinguis tertius Conradi M. primi Marchionis Misniae haereditarii filius, Comes Rochlizenis et Groicensis mortuo fratre Theodorico, prout docent CELLARIVS *Iun.* in *Originibus Wettinensibus* §. XV. et B. GLAFEY in *Kern der Sächs. Historie* pag. 45. Lusatiam et maiorem Osterlandiae partem a Friderico I. Imp. pro MMLXX. marcis argenti redemit, et in filium Conradum transmisit, quo c i o c c x. extincto,

eius agnatus Theodoricus nimirum Afflictus, Ottonis Diuitis Marchionis Misniae ac Dedonis fratris senioris filius, memorante *Chronico Montis Sereni, Marchiam Orientalem* i. e. Lusatiam *pro quindecim mille Marcis ab Imperatore* (Ottone IV.) *redemit, quinque tamen imperator ei remisit.* Si autem agnati eiusmodi feuda redimere omitterent, omni quoque in illa successione priuabantur, prout sole meridiano clarius declarat exemplum fati illustre, pariter Saxonica ex historia defuntum. Mortuo enim absque prole MCCLXXXIX. Ottone IV. Comitum Brenensium, ultimo, licet adefset Henricus, Illustris Thuringiae Landgrafius et Misniae Marchio, defuncti agnatus, utpote ab eodem communi stipite et primo acquirente, Conrado scilicet M. Misniae Marchione modo memorato descendens; attamen Rudolphus I. Imp. relictas Ottonis terras, ceu feuda imperio aperta, contulit Rudolpho Alberti II. Ducis Saxoniae filio primogenito, prout monstrant ALBINVS in *Meissn. Chron.* pag. 193. et 216. FABRICIUS in *Origin. Saxon.* Lib. V. p. 554. et 555. ac BECMANN in *Anhalt. Hist.* Lib. IV. p. 511. quoniam sine dubio modo citatus Henricus hocce feudum redimere vel omisit, vel redemptionem eius ab Imperatore impetrare non potuit. Postquam autem et agnati in feudo antiquo a primo acquirente descendentes sensim paulatimque plenum succedendi ius obtinere, in memoriam tamen veluti pristini moris redimendi eiusmodi feuda, certam pecuniae summam soluere necesse habuere, quae dein laudemii etiam nomen accipit, licet a priori quoad ortum indolem summamque solendam valde diuersum. Et quum omnes antea de laudemii ortu recensitae Doctorum sententiae partim multum, partim aliquid tamen difficultatis habeant; hanc a nobis prolatam ab omnibus sane, quae illam dubiam reddere valent, impedimentis liberam esse omnibus facile patebit, si eam accuratius perpendere fecerint. Hinc iure eam meritoque genuinam appellare sustinemus. Longius vero argumentum persequi ac exornare descriptionis huius ratio permittere haud videtur. Qua de causa
pedem

pedem hic figere cogimur, et id potius nunc aggredior, quod occasionem haec scribendi suppeditauit. Indicenda enim sunt solennia Doctoralia Praeclarissimi Candidati

CHRISTIANI ALBINI ZAHNII

WURZENSIS

qui de natalibus, vitaeque et studiorum laudatissimorum rationibus, ipse suis verbis sic exponit:

Natus sum anno huius seculi XXXX. patre Christiano Albino Zahnio, Curiae supremæ in Episcopatu Wurzensi Cancellario, matre Friderica Elisabetha Lucia e nobili gente Funckorum, quam, patre praematura morte mihi erepto, adhuc superstitem colo. Optimi hi parentes, quorum amorem pietatemque nunquam satis laudare possum, statim operam dederunt, ut pueritiam meam iis artibus imbuerent, quibus me bonum et utilem reipublicae ciuem aliquando fieri liceret. Quam ob rem praeceptorem mihi dederunt Christianum Gottlieb Kühnium A. M. nunc inter Canonicos Wurzenses receptum, a quo cum in iis, quae ad doctrinam christianam pertinent, tum in his, quibus aetas iuuenilis ad humanitatem informari solet, eruditus sum. Deinde anno MDCCCLVII. Lipsiam me contuli, cum iam anno proximo Gottschedio Rectoris Magnifici fasces tenente ciuitate academica essem donatus. Quae in vrbe per quinquennium et quod excurrit, optimis, quibus ea abundat, praeceptoribus vsus sum. Ac primum quidem, ut quibus studiis iam essem innutritus, in iis magis confirmarer, Crusium in Philosophia vniuersa, Wincklerum in Physicis, in humaniorum et elegantiorum literarum cultu Ernestium et Gellertum, in statuum Europaeorum historia Boehmium, in Imperii Germanici historia Franckium, in Mathematicis denique Rudolphum A. M. doctores habui. Deinde ad legum studium conuersus Tobiae Richteri et Seegeri disciplina vsus sum, apud quem etiam quaestionibus agitandis ingenium et linguam ad disserendi subtilitatem acueri tentauit. Zolleri et Conradi scholis interfui, cum Digesta enarrarent, quorum quidem eruditionem, animum erga me, fidem denique singularem semper praedicabo. Neque vero, quae Sammerio, Viro doctissimo debeam, silentio praeterire possum, quem in Iure naturae, Iure publico vniuersali, Historia iuris, Digestis, in arte leges interpretandi, et Historia litteraria iuris scientiae elegantioris ducem secutus sum. Sed cum mihi persuaderem, ei, qui vere dici haberique Iurisconsultus velit,

XVI

velit, cum iuris ciuillis Rom. cognitione etiam reliqui iuris intelligentiam esse coniungendam. nolui committere, vt, quibus ea traderetur, scholas non adirem. Contigit autem mihi, vt a Ioanne Gothofredo Bauero, Icto, doctrina, vsu, dignitate denique, omnium consensu summo, cuius adhuc nondum mortem eluximus, tum etiam a Zolletio rationem omnem fori iudiciorumque pernoscerem, quorum hic ius quoque criminale atremque exactorum libris tum referendi, tum discernendi me docuit. Iuris Canonici ambitum a Thomasio et Breuningio, Iuris quidem Germanici a Graefio me accepisse gaudeo. Franckii denique et Baueri iunioris diligentiam ad Publici Feudalisque iuris quaedam capita accuratius cognoscenda multum mihi profuisse, ingenue lubenterque profiteor. Secundum quae, cum, cessante belli calamitate, restituta patriae tranquillitas me admoneret, vt, quae ex tantorum virorum doctrina et praeceptis didicissem, ea etiam ad communem vtilitatem transferrem, Illustrem Ictorum Ordinem adii, et, vt summi in vtroque Iure honores mihi decernerentur, qua praestantia, petii.

Annuit Ordo noster eius petitis, admissus enim ad examina Candidatis, qui dignitate doctorali exornari cupiunt, subeunda, in illis expectationi nostrae ita satisfecit, suamque eruditionem et in arte iuris scientiam ita nobis probauit, vt vnanimi consensu, dignissimus, cui honores in vtroque iure summi conferri queant, iudicatus fuerit: quod vt ordine ac more a maioribus recepto fiat, proximo die VI. Iulii hora a meridie II. L. 12. C. de vsufr. et habit. interpretabitur, et die sequenti d. VII. Iulii dissertationem inauguralem *de Litigijs sine praefide* defendet, quibus peractis Vir Excellentissimus et Consulitissimus Dn. D. Traugott Thomasius, Consistorij Regio-Electoralis et Ordinis nostri assessor, cui ex potestate Procancellarii publica autoritate mihi demandata, munus Promotoris detuli, summos in vtroque iure honores ac priuilegia doctoribus, Lipsiae hoc axiomate ornatis, competentia, exceptis sessione et voto in Collegio nostro, Praeclarissimo Candidato, tribuet; quae solemnia vt *Magnificus Academiae Rector, Illustrissimi Comites, et vtriusque reipublicae proceres* sua praesentia splendidiora reddere, *Generosissimi et Nobilissimi Academiae ciues*, frequentes condecorare ne dedignentur, Ordinis nostri, meo et Candidati nomine, quo quemque decet cultu et obseruantia, rogo atque contendo. P. P. Lipsiae Dominica V. Trinit. A. R. S. MDCCLXIII.

L I P S I A E

EX OFFICINA LANGENHEMIA.

Leipzig, Diss., 1763(1)

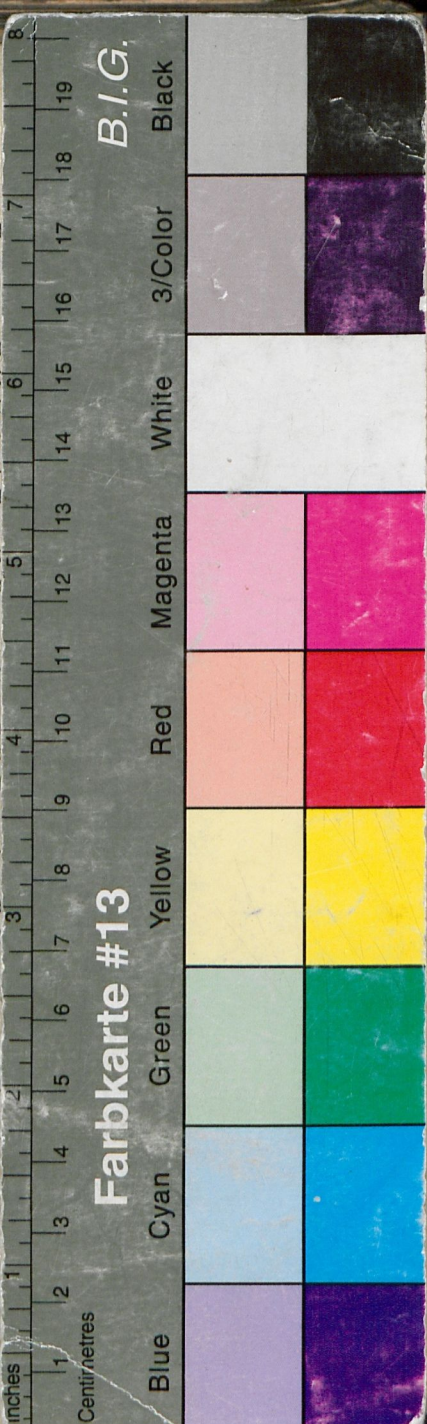
vd 18

ULB Halle
005 308 925

3

1763, 24
430

PROCANCELLARIVS
D. ADRIANVS STEGER
POT. POLONIARVM REGI ET ELECT. SAXONIAE
A CONSIL. AVL. SVPR. CVRIAE PROVINC. CONSIST. ECCLES.
IVDIC. MARCH. INFER. LVSAT. AC ORD. ICTORVM ASSESSOR
ET CIVITATIS LIPSIENSIS SENATOR
AEDILITIVS
DE
GENVINA LAVDEMII FEVDALIS ORIGINE
QVAEDAM PRAEFATVS
SVM MOS
IN VTROQVE IVRE HONORES
PRAECLARISSIMO CANDIDATO
CHRISTIANO ALBINO ZAHNIO
WVRZENSI
DIE VII. IVL. MDCCLXIII.
CONFERENDOS
INDICIT.